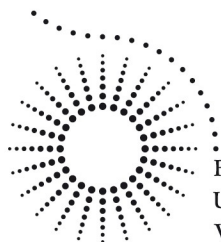

Oponentský posudek na bakalářskou práci Jany Jurčové *Divadelní kostým jako sdělení*

Jana Jurčová se ve své bakalářské práci pokusila o počín, který není v tuzemské teatrologii nijak běžný. To, že si jako téma své práce vybrala problematiku kostýmního výtvarnictví, nepřekvapí – této oblasti se dlouhodobě věnuje, a to i prakticky. Zajímavý je však přístup, který zvolila. Nespokojila se s jednoduššími cestami (historiografickou prací či analýzou konkrétní inscenace), ale pokusila se formou odborné eseje pojmout problematiku divadelního kostýmu jako problém teoretický a své postřehy a tvrzení se následně pokusila aplikovat na podrobných analýzách kostýmní složky tří vybraných inscenací českých divadel.

Předem je třeba konstatovat, že autorka si vědomě zvolila formu odborné eseje, v tomto duchu se také k tématu snaží přistupovat a mnohá konstatování a postřehy jsou tak autorčinými vlastními komentáři, která nemají přímou oporu v odborné (či jiné) literatuře, která navíc není nijak bohatá. Toto riziko však autorka podstupuje s plným vědomím a daří se jí většinu svých tezí příhodně komentovat následnými vlastními analýzami. V dílčích kapitolách se jedná o precizní analýzu jedné ze složek divadelní inscenace – podobně jako se zcela legitimně věnujeme analýzám textů pro divadlo či hereckým výkonům. Pojednání a studie o kostýmním výtvarnictví však v tuzemsku scházejí – a dlužno podotknout, že Jurčové práce je v tomto ohledu povedeným vstupem do málo prozkoumané oblasti.

Autorka si vymezuje tři oblasti, ve kterých fungování divadelního kostýmu sleduje (tvar–barva–materiál), přičemž tyto tři vlastnosti (či charakteristiky) sama považuje – jak v závěru konstatuje – za „základní možnosti zpracování kostýmu“ a zároveň tvrdí, že „u většiny inscenací bývá dominující pouze jeden z těchto prvků a ostatní ho pouze dokreslují“. Takovýto přístup je pro Jurčovou typický – odvážná konstatování, která se snaží dokládat pečlivými, velmi detailními analýzami vybraných kostýmů (zejména Lady Felmet a Faidry z inscenací Divadla v Dlouhé a Taťány z Divadla Petra Bezruče – přirozeně s přihlédnutím k dalším kostýmům daných inscenací). Navzdory rozvolněnější formě a esejistickému stylu však postupuje autorka ve své práci přísně metodologicky a své jednotlivé kroky (a kapitoly) se snaží vždy precizně definovat a systematicky obhajovat.

Katedra divadelní vedy

Ačkoli je práce psána z pozice autorky, která je obeznámena s procesem tvorby kostýmní složky, zabývá se krom divácké recepce této složky též její (fyzickou a psychologickou) percepcí. Nabízí tedy rovněž pohled na velmi často přehlížený aspekt materiálního a prostorového fungování kostýmu v rámci celku inscenace.

S ohledem na to, že autorka sahá velmi často k jistému typu zobecňujících tvrzení, hrozí místy riziko výskytu poněkud „odvážnějších“ tvrzení, jako např. že (hovoří-li autorka v intencích zichovského „dramatického díla“ o výtvarné složce) za vizuální se dá považovat „celá polovina“ dramatického díla (s.4): takoveto tvrzení se pak může zdát poněkud zavádějící. Naproti tomu zobecnění, s nimiž autorka přichází v závěru jsou adekvátní a neotřelá. V některých případech by však bylo vhodné, kdyby autorka některá svá tvrzení přecejen podložila odkazy k dílčím studiím – nabízí se to např. při konstatování, že „některé barvy jsou častěji než jiné používány symbolicky“, kdy se sice následně hovoří o symbolickém užívání bílé/černé/červené etc., nicméně bylo by zajímavé mít možnost konfrontovat autorčino tvrzení s dalšími studii, třeba i z jiných oborů (např. psychologie apod.).

Práci lze chápat svým způsobem jako prolegomena k praktickému kompendiu „*Jak se dívat na divadelní kostým*“, které by českému čtenáři, který se zajímá o divadlo a jeho analýzu, rozhodně bylo prospěšné.

Po formální stránce práce vyhovuje nárokům kladeným na bakalářskou práci, ačkoli v poznámkách a citované literatuře je chybně užívána kurzíva u názvů děl, na několika místech se objeví chybná interpunkce (např. s.10) či rozdílné psaní Lady/lady; poznámky č. 6 a 7 by také mohly být psány celými větami, nikoli jako pouhé „výpisky“.

Závěrem s potěšením mohu konstatovat, že práce splňuje všechny požadavky kladené na bakalářskou práci, doporučuji ji proto k obhajobě a navrhuji hodnocení: velmi dobře.

V Praze 13. srpna 2013

Mgr. Petr Christov, Ph.D.